

ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ

Neden Önemli?

İnsanların en temel ihtiyaçları arasında diğer insanlardan kabul görme, insanlarla ilişki kurma ihtiyacı yer alır. Etrafımızdaki insanlarla ilişkiler kurmak yaşamın her anını paylaşmak bizim için önemli olduğu kadar çocuklarımızın da mutlu ve başarılı olmalarında büyük önem taşır. Bu temelde arkadaş ilişkileri çocukların başkalarıyla geçinebilme becerilerinin gelişiminde önemli rol oynar.

0-3 yaş:

Çocukların akranlarıyla ilişkileri 3 yaşına kadar diğer çocukların oyunlarını izleme şeklinde gelişirken, 3 yaşından sonra anlamlı bir etkileşim haline dönüşür. Bu döneme kadar yalnız oynamayı tercih eden çocuklar yaşlılarıyla oynamaya ve oyuncaklarını paylaşmaya başlarlar.

ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ

4-7 Yaş Arası:

4 yaşından itibaren çocuklar davranışlarının nedenlerini, insanların ne hissettiklerini ve bir sorunu çözenin birden fazla yolu olduğunu öğrenirler. 5 – 7 yaş arası dönemde çocuklar birbirlerine daha çok ilgi duymaya başlarlar ve arkadaşlarına değer verme önem kazanır. Bu süreçteki etkileşimleri birbirlerinin ihtiyaçlarını karşılamaları açısından önemlidir. Yalnızlık bu yaşlardan itibaren çocuklar için istenmeyen bir durum olarak görülmeye başlar. Bu nedenle çocukların zaman zaman çok hoşlanmadıkları bir arkadaşları ile de oyun oynamayı tercih ettikleri görülebilir.

Okul ortamında geliştirilen arkadaşlık ilişkileri çocukların yaşam için gerekli olan liderlik, bekleyebilme, sabredebilme, dinleyebilme, paylaşabilme, isteklerini erteleyebilme gibi becerileri farkına varmadan öğrenmelerini sağlar.

İlkokul Dönemi:

ARKADAŞLIK İLİŞKİLERİ

Okul ortamında geliştirilen arkadaşlık ilişkileri çocukların yaşam için gerekli liderlik, bekleyebilme, sabredebilme, dinleyebilme, paylaşabilme, isteklerini erteleyebilme gibi becerileri farkına varmadan öğrenmelerini sağlar. Çocukların kendileriyle aynı istekleri, ilgileri, amaçları olan diğer çocuklarla birlikte olmaları kendilerini mutlu hissetmelerini sağlayarak sevilme, örnek alınma gibi olumlu duyguları da yaşamalarına olanak sağlar. Arkadaşlığın özel bir paylaşım olduğunu bilirler. Bir gruba dâhil olmak, sevgi görmek ve duygularını ifade edebilmek çocukların arkadaşları ile kazandıkları ilk deneyimlerdir.

4. ve 5. sınıflarda arkadaş seçiminde, somut paylaşımlardan çok kişilik özellikleri ön plana çıkmaya başlar. Çocuklar arkadaşlık konusunda daha seçici olmaya başlar, kalıcı arkadaşlıklar kurmak isterler. Hangi çocuklar arkadaş ilişkilerinde daha fazla güçlük yaşamaktadır?

Ø Aile içinde her istediği gerçekleştirilen çocuklar (sınırsız alınan oyuncaklar, televizyon ve

bilgisayar karşısından geçirilen sınırsız zamanlar, sınırsız özgürlükler)

Ø Sorumluluklarını sınırsız bir şekilde ailenin yerine getirdiği çocuklar

Ø Tutarsız anne-baba tutumunu yaşayan çocuklar

Ø Kırsal ve izole bir çevrede yaşayan çocuklar

Ø Sık sık taşınmak zorunda kalan çocuklar

**"ÇOCUĞUNUZLA ARKADAŞ OLMAYIN,
ETKİLİ ANNE BABA OLUN.
ÇOCUĞUNUZUN HAYATI BOYUNCA
PEK ÇOK ARKADAŞI OLACAK,
BIRAKIN BİR TANE ANNE VE BABASI
OLSUN."
ÜSTÜN DÖKMEN**

Arkadaşlık İlişkilerini Geliştirmek İçin Velilere Öneriler:

Çocuklarınızın, sizlerin kontrolünde evde tek başlarına oyun kurmaları ve vakit geçirmelerine fırsat verin. Çocuklarınızın, sizlerin kontrolünde evde tek başlarına oyun kurmaları ve vakit geçirmelerine fırsat verin. Çocuklarınızın arkadaşlıklarını önemseyin ve yaşadıkları hakkında onunla konuşun. Çocuğunuzun başkaları hakkındaki olumsuz düşüncelerine destek vermekten kaçının ve kendi arkadaşlarını kendilerinin seçmelerine fırsat verin. Çocuğunuzun arkadaşlık sorunlarına müdahale edip, sorunlara çözüm getirmek yerine sorunları kendisinin çözmesine izin verin. Kendi arkadaşlık deneyimlerinizi anlatarak arkadaş edinme, arkadaşlığı sürdürme, paylaşımında bulunma konusunda örnek olun. Yeni arkadaşlıklar kurabilmeleri için çocukların farklı sosyal ortamlarda bulunmalarına destek olun. Çocuklarınızı sizin istediğiniz kişilerle arkadaşlık yapmaya zorlamayın. Çocuklarınıza güvenin ve onlara saygı duyun. Çocuğunuzun arkadaşlık sorunlarına müdahale edip, sorunlara çözüm getirmek yerine sorunları kendisinin çömesine izin verin. Örnek olun.

Kaynak:

1. Özel Güney Gelişim Okulları PDR Bölümü
2. TED Aliğa Koleji PDR Servisi
3. YÖNDER Okulları PDR Bölümü